Єднаймося в Просвіті!

Галицька Просвіта

Публічне заперечення голодомору 1932–1933 років в Україні визнається наругою над пам'яттю мільйонів жертв голодомору, приниженням гідності українського народу і є протиправним.
Ст. 2 ЗУ «Про голодомор 1932–1933 років в Україні»

47 (462)
21 листопада
2013 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ПРОЩАННЯ ЗАТЯГЛОСЯ

Днями на одному з телеканалів показали сюжет із розкриття підпільного виробництва фальсифікованих ліків. Мене це вжахнуло: десятки тисяч упаковок ліків відомих фармацевтичних фірм і брендів. У них упакують якийсь фальсифікат. І ще добре, якщо це просто крейда, глюкоза, чи дистильована вода. Але ж хворі, покладаючись на куплені нібито ліки, вірять в одужання, якого, на жаль, так і не станеться.

Як на мене, підробка ліків повинна прирівнюватись до зумисного вбивства. Бо ж одна чи кілька осіб свідомо, та ще й за великі гроші жертв, відданих у форс-мажорних обставинах, убивають сотні, а то й тисячі хворих.

Щось подібне бачу у нашому парламенті. Кільканадцять осіб під орудою однієї роблять вигляд, що намагаються порятувати багатьох хворих. Глибокодумно надувають щоки, мовляв, дивіться, яка це непосильна робота. А насправді вони без натяку на християнське милосердя, любов до ближнього і прощення намагаються вбити одну особу. Фальсифікатом закону. Бо хто в Україні повірить, що простий засуджений зможе поїхати за кордон на лікування…

Шановні, та не смішіть публіку. Ну, не може такого бути в Україні. Просто це неможливо: буде закон чи ні. І не клейте дурнів, і не смішіть Європу і світ… А світ дивується: скажімо, журнал «Український тиждень» подає позицію члена Комітету Європарламенту із закордонних справ Яцека Саріуш-Вольського, що Янукович дурить Європу. Бо як можна двадцять п'ять разів обіцяти місії Кокса–Квасневського про вирішення питання Ю. Тимошенко і нічого не зробити для цього. Він висловлює думку, що без цього ЄС доведеться зробити ставку на план Б, тобто підписати Угоду з наступником Януковича після президентських виборів 2015 року. Водночас український народ повинен відповісти на запитання «Європа + так», «Європа + ні?» Й обрати такого Президента, який прагне до цивілізації.

А політологи порівнюють Президента Януковича з людиною, яка вистрибнула з парашутом з літака й довго не смикає за шворку, насолоджуючись кайфом від адреналіну. Ціла країна чекає, коли парашут розкриється й куди приземлиться керівник держави. Але стрибок настільки затягнувся, що, коли парашут розкриється, ґарантові він не допоможе. Після всього шоу з Угодою чинний Президент видаватиметься слабким, де б він не приземлився – на Заході чи на Сході. Зрештою, парашут може й не розкритися. Але так чи інакше країнам Східної Європи час прощатися з Росією, переконаний депутат Європарламенту від Литви Леонідас Донскіс і чим швидше, тим краще для всіх.

Богдан ВІВЧАР

ГОЛГОФА

ЗАСВІТИ СВІЧКУ… СКОРБОТИ, ПАМ'ЯТІ, ВІРИ Й НАДІЙ

Україна і світ вшановують пам'ять жертв голодомору у 80-ті роковини цієї небаченої в історії людства трагедії.

У ці скорботні дні проводиться низка заходів, аби нагадати сучасникам і нащадкам про геноцид українського народу, здійснений більшовицькою, комуністичною владою під керівництвом її вождя Сталіна, якого й нині шанують симоненківці та іже з ними. В Україні й Івано-Франківську зокрема громадяни писали листи прийдешнім, які через двадцять років вшановуватимуть убієнних голодом українців у сторіччя трагедії голодомору. У читальнях та інших культурницьких громадських місцях відкрилися виставки книжок і спогадів про страшний голод, фотографій тих часів, документів, проходять уроки пам'яті в навчальних закладах, круглі столи…

Всеукраїнське вшанування відбудеться 23 листопада.

23 листопада, у День пам'яті жертв голодомору та політичних репресій, в усіх містах і селах України будуть приспущені державні прапори з чорними стрічками, відбуватимуться мітинґи-реквієми, скорботні й поминальні молебні та походи.

Розпочнуться вони на території Державного музею «Меморіал пам'яті жертв голодоморів в Україні». Жалобні вінки та композиції з житніх і пшеничних колосків покладатимуть до меморіалів і пам'ятних знаків і в Івано-Франківську.

Священнослужителі відслужать панахиду за жертвами голодомору. А коли настане хвилина мовчання, має зупинитися рух громадського й приватного транспорту. Ви зможете взяти участь у загальноукраїнській акції «Засвіти свічку – свічку скорботи, пам'яті, віри й надій!» Постав її у своєму вікні.

Віддаймо шану тим, хто помер голодною смертю в далекі 30-ті роки минулого століття. Об'єднаймося словом і молитвою, аби це ніколи не повторилося…

До Національної книги пам'яті занесений майже мільйон імен жертв найбільшої голодової катастрофи, які загинули внаслідок спланованого більшовицького терору. І цей список постійно поповнюється. Голодомор став страшною трагедією – обірваною надією на життя…

Кількість прямих і непрямих жертв сьогодні встановити дуже важко. Між істориками тривають дискусії, скільки людей загинуло: 5, 7, 9 чи 10 мільйонів? І це лише ті, кого офіційно визнали такими, що померли в часи голодомору. Для порівняння: сьогодні населення Данії становить трохи більше 5 млн. осіб, Австрії – 8, Болгарії – 8,5, Бельґії – 10, Угорщини – трохи більше 10 млн. осіб. Тобто під час голодомору зникла ціла європейська держава!

Трагічний феномен Великого голодомору 1932–1933 років в Україні, штучно створеного тоталітарним режимом, спрямованого на винищення українського селянства, за масштабністю й кількістю жертв не має аналогів в історії світової цивілізації. Відомий дослідник голодомору, професор Стендфордського університету Роберт Конквест писав: «Голод запланувала Москва для винищення українського селянства як національного бастіону. Українських селян знищили не тому, що вони були селянами, а тому, що вони були українцями-селянами».

Галичани голодомору не зазнали. Але про страшне лихо на Великій Україні знали. І хоч жили не так заможно, робили збірки зерна, яке вагонами відправляли на схід. Та, як засвідчують очевидці, радянська сторона приймати його відмовлялась, а зерно просто з вагонів висипали в Збруч. Західняки не розуміли, чому хліб не роздають голодуючим, а знищують. Лише за незалежної України відкрились документи, що засвідчують: голодомор був штучний і його організовувало вище керівництво СССР на чолі зі Сталіним і реалізували його партійні опричники й комсомольські активісти на місцях. В оточених військами селах вони випотрошували до зернини кожне селянське господарство, прирікаючи людей на голодну смерть.

Прикро, що Росія – спадкоємиця СССР – так і не визнала голодомор 1932–1933 років геноцидом. Саме так трактує цю трагедію закон «Про голодомор 1932–1933 років в Україні, ухвалений 28 листопада 2006 року. Не визнає це лихо геноцидом, порушуючи цей Закон і Президент В. Янукович. Свого часу він стверджував, що це був просто голод, як і в деяких інших реґіонах СССР. А втім, стаття 2 стверджує: «Публічне заперечення голодомору 1932–1933 років в Україні визнається наругою над пам'яттю мільйонів жертв голодомору, приниженням гідності українського народу і є протиправним».

Але маємо, що маємо. А ми пам'ятаємо і вшановуємо невинно убієнних українців сталінським комуністичним режимом.

Засвіти свічку…

Теодор ДРОВНИЧ

Згідно рішення Правління ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка від 13.11.2013 р. та з ініціативи управління культури облдержадміністрації проводиться

ЗБІР КОШТІВ НА ОРГАНІЗАЦІЮ МУЗЕЮ НАРОДНОЇ ШАНИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В НД «ПРОСВІТА»

Кошти можна внести як готівкою в бухгалтерію НД «Просвіта» (2-ий поверх), так і перераховувати на спеціальний рахунок:

р/р 26004300022896 в ПАТ «Ідея Банк»
МФО 336310, код ЕДРПОУ – 04929075
Обласне об'єднання ВУТ «Просвіта»
імені Тараса Шевченка
Призначення: для Музею народної шани Тараса Шевченка

ІМЕНА ЖЕРТВОДАВЦІВ БУДУТЬ ОПРИЛЮДНЕНІ В ЗМІ, ГАЗЕТІ «ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА» Й ЗАПИСАНІ В ІСТОРІЇ СТВОРЕННЯ МУЗЕЮ

ПРИЄДНУЙСЯ!

ПАМЯТАЙ: ТИ – НАЩАДОК ГЕРОЇВ!

Подаємо на суд читачів для доповнення і приєднання, розроблене Бурштинським МО «Просвіти», моральне Зобов'язання просвітянина. Прочитай, усвідом серцем, розумом, душею його зміст і передай іншим.

Я – просвітянин – вірю, що Україна стане знову могутньою державою, як за часів Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Данила Галицького і буде творити життя за своїм уподобання і своєю волею.

Зобов'язуюсь:

згідно своєї честі, гідності й здібностей підпорядковувати своє життя здобуттю перемоги української національної ідеї;

докласти максимум зусиль для опанування теоретичних і професійних знань і навичок у навчальному закладі, на роботі;

розвивати Богом даний мені талант;

свої молитви підносити до Бога за батьків, близьких, друзів, Українську націю, Україну;

дотримуватись християнської моралі й духовності;

зберігати пристойність у всьому: вчинках, думках, одязі;

своє життя узгоджувати з християнськими законами;

бути гідним тих, які століттями виборювали волю для України.

І допоможи мені у цьому, Господи!

СЕСІЇ РАД

ТРЕБА ВИРІШУВАТИ…

25-та сесія обласної ради, перше засідання якої відбулося минулої п'ятниці і яке вів голова облради Василь Скрипничук, розпочалася з інформації новопризначеного прокурора Олега Хряпи про стан законності в області. А потім були оголошені заяви і депутатські звернення. Зокрема, депутат Ольга Бабій від імені фракції «Наша Україна» дала оцінку штучно організованому радянським режимом голодомору 1932–1933 років в Україні. Голова депутатської фракції ВО «Свобода» Василь Попович дав оцінку кадровим змінам у керівництві краю, назвавши їх продовженням політики внутрішньої окупації Галичини. Депутати підтримали звернення щодо Європейської інтеґрації, яке оприлюднив перший заступник голови обласної ради Олександр Левицький. З цього питання висловились депутати Степан Волковецький, Василь Попович, Юрій Романюк, а також народні депутати Олександр Сич і Василь Гладій.

Депутати виступили проти зміни маршруту потяга № 59/60 «Москва–Софія», який оминає нашу область.

Розглянули підсумки виконання обласного бюджету за дев'ять місяців, виконання програми соціально-економічного та культурного розвитку краю, звіт постійної комісії з питань освіти і науки.

На сесії затвердили програму сприяння розвитку громадянського суспільства на 2014–2015 роки.

Нижче подаємо депутатське звернення голови обласної «Просвіти» Степана Волковецького, з якими він виступив на сесії обласної ради.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

ЗАДЛЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ

Депутат обласної ради, голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка у перебігу останньої сесії обласної ради звернувся з депутатським запитом до керівників області й правоохоронних органів щодо встановлення справедливості у вирішенні людських проблем. Подаємо ці документи.

Голові Івано-Франківської облдержадміністрації
В. Чуднову
Прокурору
Івано-Франківської області
О. Хряпі
Першому заступнику начальника УМВС України в Івано-Франківській області
В. Фелику*

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ
Про взяття під особистий контроль кримінальної справи

Прошу взяти під особистий контроль розслідування в кримінальній справі щодо нібито замінування Народного дому «Просвіта» 13.11.2013 року. Працівники правоохоронних органів на підставі анонімного дзвінка перервали проведення заходу – перегляду фільмів про права людини, анонсованих у рамках Мандрівного фестивалю в Івано-Франківську. При цьому були зірвані заняття Клубу спортивного танцю «Імпульс» та програми «Світовид».

(Чит. 2 стор.)

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

ЗАДЛЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ

(Закінчення. Поч. на 1 стор.)

Жодних доказів чи слідів замінування не знайшли. При цьому звертає на себе увагу той факт, що організаторам заходу з перегляду фільмів, один з яких стосувався президентської резиденції «Межигір'я», в останній момент відмовили в наданні приміщення спочатку в Прикарпатському національному університеті ім. В. Стефаника, а потім – у кінотеатрі «Люм'єр», не зважаючи на попередні домовленості.

Складається враження, що це була політична провокація і спеціальне замовлення певних політичних сил.

Особисто оцінюю цей факт як такий, що спрямований на дестабілізацію ситуації в області та явну політичну провокацію напередодні проведення Вільнюського саміту, який справді може стати історичною віхою в українській історії.

Депутат Івано-Франківської обласної ради
Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ

* * *

Голові Івано-Франківської облдержадміністрації
В. Чуднову
Прокурору Івано-Франківської області
О. Хряпі
Першому заступнику начальника УМВС України в Івано-Франківській області
В. Фелику

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Про неналежне розслідування справи Надвірнянським районним відділом міліції щодо перешкоджання професійній діяльності та нападу на житло головного редактора телерадіокомпанії «Надвірна»

До мене як до депутата Івано-Франківської обласної ради звернувся головний редактор телерадіокомпанії «Надвірна» Всеволод Кисілевський щодо неналежного розслідування Надвірнянським районним відділом міліції справи про перешкоджання професійній діяльності та нападу на його житло.

За словами В. Кисілевського, минуло два місяці з моменту, коли у п'ятницю, 13 вересня, на телефонний номер ТРК «Надвірна» пролунав дзвінок із погрозами. Невідома особа в наполегливій формі вимагала від нього не висвітлювати на телеканалах ТРК «Надвірна» та обласному телеканалі «РАІ» тему приватизації земель в урочищі Городище поблизу м. Надвірна, інакше він жалкуватиме про свої дії.

Далі, 17 вересня, вночі, на будинок, у якому проживає журналіст із дружиною, матір'ю та тримісячним сином, вчинили розбійний напад. В результаті розбили два вікна пляшками з алкоголем, одна з яких не розбилась і була вилучена працівниками міліції як речовий доказ.

Судячи з наявної інформації, Надвірнянський районний відділ міліції зволікає із розслідуванням справи і, незважаючи на звернення депутатів Надвірнянської міської ради, належним чином не розслідує справу, а дії нападників кваліфікує як хуліганство і не вбачає у погрозах та діях злочинців посягання на життя журналіста й перешкоджання професійній діяльності. На сьогодні правоохоронці не спромоглися розкрити злочин.

Таке ставлення до виконання своїх обов'язків правоохоронними органами виглядає як політичне замовлення, що явно дискредитує владу.

Прошу вжити необхідних заходів щодо належного розслідування справи і притягти винних до відповідальності.

Депутат Івано-Франківської обласної ради
Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ

* * *

Голові Івано-Франківської облдержадміністрації
В. Чуднову

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Про терміновий ремонт дороги с. Гошів – с. Витвиця (6 км)

Шановний Василю Михайловичу!

Прошу Вашого термінового доручення щодо ямкового ремонту дороги від траси з с. Гошів до с. Витвиця (6 км). Стверджую, що такої дороги не знала історія краю ні в новітні часи, ні навіть за радянської влади.

Повідомляю, що мої земляки – жителі Витвицького куща, а це, окрім с. Витвиці, ще с. Кальна, Розточки, Станківці, Слобода Болехівська, Липа, Лужки готуються до протестних акцій перекриття дороги.

З повагою депутат
Івано-Франківської обласної ради
Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ

**На час виходу газети призначений начальником УМВС.*

З КОГОРТИ БОРЦІВ

ЧИН І ШАНА

У Нижньому Березові відкрили пам'ятник членові Центрального проводу ОУН, керівникові СБ генералу Миколі Арсеничу (1910–1947).

Недільного дня у Нижній Березів приїхало багато гостей з різних міст і сіл України, найбільше – пластунів з Тернопільщини, ветеранів ОУН–УПА, представників політичних партій, керівники Косівського району й обласного центру.

На відкритті пам'ятника одному з генералів УПА – керівникові Служби безпеки Миколі Арсеничу виступили депутати Верховної Ради України Олександр Сич, Василь Гуменюк, голова обласної ради Василь Скрипничук, син головного командира УПА Романа Шухевича Юрій Шухевич, сотенний УПА Кривоніс – Мирослав Симчич та багато інших. Після освячення пам'ятника святкування продовжилися в актовому залі школи. Тут доповідь про Миколу Арсенича та його братів виголосив історик доцент Петро Арсенич, який подарував селу портрет М. Арсенича, якого намалював його син Володимир Арсенич. Нагадаємо, що цей художник намалював ряд портретів героїв визвольної боротьби: січових стрільців Дмитра Вітовського, Григорія Громницького, Степана Бандери, Романа Шухевича та інших.

Від редакції. Розповідь про життя і боротьбу Миколи Арсенича буде надрукована в одному з наступних чисел «Галицької Просвіти».

НЕЗАБУТНІ

ВШАНУВАЛИ ПАТРІОТА

У неділю в с. Витвиця Долинського району відбулося віче, присвячене вшануванню пам'яті Крайового провідника ОУН, поета-дисидента (26 років у таборах, на засланні та в психушках) Зеновія Красівського.

Молебень біля пам'ятника З. Красівському відслужив отець Петро (УГКЦ). Учні Витвицької школи дали концерт, розповіли про страдницький життєвий шлях українського патріота, декламували вірші й виконували пісні на слова поета. Разом із громадою співали патріотичні пісні.

Прибуло багато гостей. Промовці говорили про героїчний чин вірного борця за Українську Державу. Зокрема, голова обласної «Просвіти» Степан Волковецький наголосив, що свого часу, коли відкривали пам'ятник, заявили про те, що щороку тут, біля нього, будемо збиратися не тільки вшановувати світлу пам'ять нашого земляка, але й говорити про найболючіші питання як всеукраїнського, так і місцевого рівня. Він оцінив політичну ситуацію, основним моментом якої є Вільнюський саміт, як історичний шанс для України ввійти в європейське співтовариство. Розповів про відповідні звернення від громадськості краю та обласної ради до Президента й Верховної Ради. В разі, коли Угода про асоціацію з ЄС буде зірвана, закликав до підтримки акцій протесту у всеукраїнському масштабі.

Із місцевих проблем відзначив, що такої поганої дороги, як із с. Гошів до с. Витвиця, ще не було ні з часу проголошення незалежності України, ні за радянських часів. «Якби з того світу встав наш славний земляк, що би сказав? Де громада? Де влада?» Повідомив про свій депутатський запит на сесії обласної ради з вимогою розпочати ремонт дороги на цій ділянці. Запропонував проводити в селах віча з такою ж вимогою.

С. Волковецький звернувся до земляків відновити активну діяльність просвітянського осередку відповідно до програми «Просвіта»: XXI століття», затвердженої обласною радою.

На вічу виступив також відомий громадський діяч, голова КУНу та Братства УПА, побратим З. Красівського Микола Магас. Він розповів про роль Зеновія Красівського у національно-визвольній боротьбі, відзначив мужність, шляхетність та його відданість боротьбі.

Представник Жидачівщини у своєму виступі звернув увагу на відсутність на вічу вчителів та учнів: «А на чому ж виховуємо молоде покоління?».

Віче закінчилося виконанням гімну ОУН та державного гімну України.

Вл. інф.

ДОПОКИ?!

КОМУНІСТИ – ОРГАНІЗАТОРИ ГЕНОЦИДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

«Не мовчіте, братове,
Вкраїнська душа – не пір'їна».
Наталя Дзюбенко-Мейс

Нині наближаємося до сумної дати в багатостраждальній історії українського народу: 80-ої річниці голодомору 1932–1933 років. Упродовж двох років в Україні було знищено 12 мільйонів (Іван Гулей).

Цю антилюдську акцію чітко спланували Й. Сталін та його поплічники В. Молотов, Л. Каганович, П. Постишев, С. Косіор, В. Чубар, М. Хатаєвич (саме їх та багатьох інших більшовицьких керівників 13.01.2010 р. апеляційний суд Києва визнав винними в організації геноциду українського народу). Злочин, здійснений комунізмом в Україні, не має аналогів у світовій історії ні за масштабом, ні за кількістю жертв.

Факт голодомору, який організувала комуністична партія, яка була тоді при владі, засвідчують переписи населення в СССР 1926, 1937 та 1939 років. У той час, як Україна під час геноциду втратила понад 10 відсотків населення, кількість жителів Росії збільшилась на 28 відсотків, Білорусії – на 12.

В 2009 р. СБУ встановила й оприлюднила прізвища 136 високопосадовців, які планували ціною людського життя перетворити Україну на зразкову радянську республіку. Серед них – уся комуно-радянська верхівка.

Апеляційний суд Києва назвав прізвища окремих злочинців, але загалом не визнав злочини партійних радянських структур. Отже, український «Нюрнберг» ще попереду. На те є причини. Геноцид українського народу відомий американський дослідник Джеймс Мейс сформулював так: «Щоб централізувати повну владу в руках Сталіна, потрібно було знищити другу радянську республіку, а отже, винищити українське селянство, інтеліґенцію, українську мову, історію, знищити Україну як таку».

Й. Сталін почав діяти. У листі до Кагановича від 11.09.1932 року він висловив невдоволення станом в Україні: «Дела на Украине из рук вон плохи... Около 50 районов высказались против плана хлебозаготовок, признав его нереальным. В украинской компартии обретается немало гнилых элементов... петлюровцев, наконец – прямых агентов Пилсудского».

Це була вказівка до дії. Вину Сталіна підтверджує і протокол ЦК ВКП (б) від 16.09.1932 р. Це була вказівка органам Державного політичного управління УРСР включитись у війну проти українського селянства. На виконання рішення політбюро уповноважений представник ОДПУ по Україні Балицький видав оперативний наказ, у якому йшлося про нанесення рішучого удару по всіх куркульсько-петлюрівських елементах. Створили ударно-оперативні групи.

На початку 30-их років Раднарком СССР визнав, що найбільш небезпечні для влади райони – це Україна й Північний Кавказ, де проживали українці. Отже, там потрібно було, в першу чергу, наводити більшовицький порядок. Все почалось із вивезення українського хліба за кордон у 1929 році. За розпорядженням Сталіна у селян насильно вилучали хліб, застосовуючи цілий набір карально-репресивних засобів.

Ще в 1930 році на XVI партійному з'їзді Сталін закликав заарештовувати й відправити на заслання десятки і сотні тисяч українських куркулів? Архівні документи свідчать, що майже 85 тисяч українських заможних селян були депортовані на Сибір, 350 тисяч втекли з села до міста, а 550 тисяч людей переховувались.

І в 1932 році плани хлібозаготівель були нереальними, але більшовицькі посіпаки вимагали від усіх партійних організацій посилення бойової мобілізації в боротьбі за хліб, щоб Україна вийшла в ряд передових.

З листа С. Косіора Й. Сталіну від 08.12.1932 року: «Репресій застосовано у великій кількості – за листопад і до 5 грудня арештовано по лінії ДПУ 1230 осіб, голів, членів правління. Крім того, арештовано бриґадирів – 140, завгоспів – 265, інших працівників колгоспів – 195. За розгляненими справами засуджено 9 осіб до вищої міри покарання». Але Сталін закликає посилити репресії. Постанова від 07.08.1932 року вражає своєю антигуманністю.

Потім ухвалили Закон «Про охорону соціалістичної власності». Протягом шести місяців за цим законом засудили 54 645 осіб, а з них 2110 – до найвищої міри покарання. Вдумаймося в ці моторошні цифри. Невинно убієнні волають до Господа. Десятки країн визнали голодомор – геноцидом українського народу. Але тільки теперішня влада, насамперед комуністи, цієї істини не визнають.

Ще б пак. Це визнати попередників злочинцями, якими вони й були. В. Затонський говорив: «Якщо вони помруть, це послужить уроком для інших». А ще один організатор геноциду – секретар ЦК КП (б) У Мендель Хатаєвич був ще відвертішим: «Між нашим режимом і українським селянством точиться нещадна війна... Ми зламали хребет українського куркульства».

Сьогодні є достатньо фактів, аби впевнено сказати, що комуністична партія і радянська держава організували геноцид українського народу. Нагадаємо, що серед знищених – чотири мільйони дітей. А діточки – це найдорожчий скарб світу й кожної держави. Але ці страшні факти вилучають з підручників історії. Художні твори І. Багряного, В. Барки, У. Самчука вилучають з бібліотек. То куди ж нас всіх, разом з учнями шкіл, спрямовують? Чи не знову в зону? Не мовчімо, братове!

Подав ***Михайло РУДКОВСЬКИЙ***

АКЦІЇ

СОПРИЧАСТЯ

Спілка Української Молоді в Україні (СУМ в Україні) у рамках відзначення 80-ої річниці голодомору ініціює проведення акції «Сопричастя» на знак духовної єдності з тими поколіннями українців, які постраждали в часи великого голоду й терору.

Вперше акція «Сопричастя», започаткована членами Тернопільської міської організації СУМ в Україні та сумівцями з Австралії, відбулася 2003 року. За роки проведення акції до участі в ній долучилися не лише громадяни України, але й представники Грузії, Великої Британії, Словаччини, Італії, США, інших країн світу.

Серед низки меморіальних заходів, які супроводжують ці трагічні роковини, важливо не загубити пам'ять про Людину, що стала жертвою голодомору. Ми згадуємо про сам факт голоду 1932–1933 років, про його призвідників, але не в змозі осягнути жаху, коли з хати вимітали останню зернину, а село було оточене кільцем вартових, і діти просять їсти...

Аби зрозуміти – потрібно пережити, або принаймні спробувати це зробити. Саме це є одним із завдань акції «Сопричастя», покликаної вшанувати пам'ять жертв голодомору шляхом посту, молитви й доброї справи.

ПІСТ

Кожен, хто бере участь в акції, дотримується суворого посту, без вживання страви, впродовж 33 годин (з 7.00 22 листопада 2013 року до 16.00 23 листопада 2013 року).

Це буде своєрідною особистою жертвою кожного з нас на спомин душ невинно загиблих від голоду 1932–1933 років. Дуже важливо, аби ця жертва була свідомою.

До участі в пості запрошуються виключно особи, які досягли 18-річного віку й не мають медичних протипоказань щодо голодування.

МОЛИТВА

О 16.00, 23 листопада 2013 р., учасники акції, незалежно від місця їхнього перебування, духовно єднаються в спільній молитві за упокій душ невинно вбитих та померлих від голоду.

ДОБРЕ ДІЛО

Впродовж 33 годин участі в акції кожен її учасник може зробити добре діло, метою якого є допомога ближньому, який перебуває у потребі. Це може бути милостиня, пожертва на сиротинець тощо. Кожен може самостійно вибирати, яке добре діло він може зробити й куди його спрямувати.

Вшануймо молитвою, постом і доброю справою пам'ять тих, хто невинно загинув під час голоду 1932–1933 років.

Реєстрація учасників здійснюється за адресою: **soprychastya@cym.org**

За матеріалами Інтернет-видань

ДУХОВНІ ЗУСТРІЧІ

ПРО УКРАЇНСЬКУ ПИСЕМНІТЬ ТА ДУХОВНІСТЬ

В НД «Просвіта» зібралися просвітяни обласного центру, сіл Тумир і Маріямпіль Галицького району, щоб відзначити День української писемності, почути про чудотворну маріямпільську ікону Матері Божої та послухати вірші й пісні духовної тематики.

Вечір відкрив голова ОО ВУТ «Просвіта» Степан Волковецький, який привітав присутніх зі святом української писемності. А заслужена артистка України, молода просвітянка Ірина Лончина порадувала присутніх піснею «Навчи мене, Господи».

Голова обласної організації Національної спілки письменників України Євген Баран гостро і з гумором висловився про писемність і красу української мови цитуванням віршів поета з Волині Василя Гея.

Поблагословив присутніх і розповів про святині Маріямполя отець Роман Дзюбак. Присутні отримали інформацію про Маріямпільську чудотворну ікону Матері Божої і про прощі українських родин в останню неділю червня. Від пісні про Маріямпільську Матір Божу, яку виконав жіночий вокальний ансамбль «Лілея» під орудою Ярослава Глушка, слухачі отримали духовний заряд. А потім лунала пісня «Квітка Марії» на слова Лесі Домарчук. На слова до цієї пісні надихнула авторку ікона Матері Божої з лілеєю в руках, яка була в домі її батьків. До речі, авторові цих рядків було дуже приємно почути це тому, що в домі його батьків теж була і донині є така ж ікона.

На вечорі лунали духовні й патріотичні пісні у виконанні студента духовної академії В. Паламаря, ансамблю «Лілея» з с. Маріямпіль та ансамблю «Тумирчанка» з села Тумир Галицького району. Автор віршів з книжки «Душі криниця» Леся Домарчук розповіла присутнім, що надихає її на творчість і про її дивну зустріч із Творцем під час прощі до Духової криниці. Про цю зустріч з Господом вона розповіла і в післямові до своєї книжечки. Там вона розповідає, що її брати – далеко у світах і називає їх Колею та Васею. Хочу попросити всіх галичан позбутися цього москальського звертання до рідних. У нас є своє традиційне: Микола, Михайлик, Василько… Тримаймося цих вікових галицьких традицій.

Михайло РУДКОВСЬКИЙ

ЧАС ШЕВЧЕНКА

ЖИТТЯ І ДОЛЯ

У Картинній галереї Національного заповідника «Давній Галич» в рамках традиційних зустрічей з цікавими людьми провели зустріч із професором, доктором медичних наук, завідувачем кафедри хірургії Івано-Франківського медичного університету Степаном Ґеником.

Доповідач – практикуючий медик Степан Ґеник присвятив свою доповідь життєвим людським проблемам Тараса Шевченка. Порушена проблематика є досить цікавою і носить елемент наукової новизни, оскільки на сьогодні практично відсутні праці історико-медичного характеру, які давали б відповіді на це питання.

Професор С. Ґеник охарактеризував життя Кобзаря від дитинства до зрілого віку з наявними свідченнями й спогадами як самого Шевченка, так і його знайомих однодумців. На його думку, первинно Тарас Шевченко міг мати захворювання, пов'язані з нелегким життям у дитинстві – в часі наймитування. Згодом, із переїздом до Санкт-Петербурга і праці в майстерні художника Ширяєва, основним характерним захворюванням поета став тиф як наслідок пристосування організму до умов північного клімату.

Кожен період захворювань Шевченка ілюструвався характерними автопортретами Кобзаря. Всі вони несуть на собі відбиток перенесених Шевченком захворювань – тифу, недуги серця.

У спогадах найближчого оточення Тараса Шевченка – Євгена Гребінки, Вєри Рєпніної, Павла Чужбинського та лікаря Козачковського є ряд згадок про хворого Шевченка й причини його швидкого відходу у вічність. Окрему увагу доповідач звернув на момент «винахідливого вбивства» Тараса Шевченка російським імператором Миколою І, коли останній заборонив поетові читати й писати – чим спричинив у нього безнадію і подальше ослаблення організму. Характерними для Шевченкової служби у війську стали захворювання на пропасницю, розвиток ревматизму, порушення обміну речовин. А після звільнення поет піддавав організм впливу кислот, які використовував під час робіт із гравіювання…

Виступає професор Степан Ґеник

Доповідь викликала зацікавлення присутніх. Заступник голови Галицької райдержадміністрації Людмила Сівецька висловила щиру подяку доповідачеві за «…висвітлення нових цікавих моментів із життя Кобзаря… Здається, кожен із нас знає все про поета – як школяр, так і чиновник, проте, такі доповіді дають нові знання – і ми вкотре пересвідчуємося в непересічності поета, його великій працелюбності…»

Андрій ЧЕМЕРИНСЬКИЙ,
член НСКУ, магістр історії

ПРОСВІТЯНИ

ДЛЯ «ПРОСВІТИ» – САМОВІДДАНУ ПРАЦЮ

Мово рідна, слово рідне,
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
Тільки камінь має…

Такими словами вірша Сидора Воробкевича хочеться розпочати розповідь про славну просвітянку, голову осередку «Просвіти» с. Залуква Галицького району Лідію Скрентович-Міщиху, хранительку нашого слова, мови, велику патріотку.

Відбулися звітно-виборні збори цієї організації. І за станом здоров'я пані Лідію переобрали: головою стала молода вчителька середньої школи Ольга Рарик. Та про Лідію Скрентович, яка віддала просвітянській роботі майже десять років самовідданої праці, хочеться розповісти більше.

Треба згадати, як усе починалося. Коли обласна «Просвіта» поставила завдання відроджувати сільські осередки, Лідія Скрентович вирішила відродити добрі традиції залукв'ян (колись давно її батьки й родичі були просвітянами) і створити осередок. Схвально прийняв цю ідею голова Галицького ТУМ «Просвіта» Олександр Береговський, а також очільники села: священник Василь Заверач, голова сільради Михайло Медвідь, директор школи Василь Чаграк, які ввійшли до ініціативної групи, а ще – Ольга Рарик та Віра Кобзар. Всі згодом стали членами «Просвіти». До ініціативної групи також ввійшли просвітяни області: Лідія Скрентович, Ірина Вульчин та Євдокія Бойчук.

31 травня 2004 року відбулися загальні збори «Просвіти» й працівників культури. Прибула делеґація з обласної «Просвіти»: Степан Волковецький і Надія Івасик; від осередку «Відродження» – Лідія Скрентович; від Галицької районної «Просвіти» – Марія Сохан. Зі вступним словом виступив голова обласної «Просвіти» Степан Волковецький, який зупинився на основних завданнях, що стоять перед осередками на селі. А цими завданнями є: охороняти рідну мову, культуру, історію села та України, працювати з молоддю над моральними засадами: «З «Просвітою» ми переможемо безпросвітність». Збори затвердили голову й секретаря осередку. Ними стали Степан Пашинський та Ольга Візнович. Але невдовзі головою переобрали Лідію Скрентович (вона тоді переїхала на постійне місце проживання в Залукву).

Під керівництвом Л. Скрентович «Просвіта» запрацювала на повну потужність. Не кожен сільський осередок показує таку злагоджену роботу всіх очільників села. Спільно збирали кошти на Тарасову церкву, просвітяни включалися в усі громадські й політичні акції.

Урочисто пройшло вручення прапора «Просвіти» на загальношкільних зборах (директор школи – просвітянин В. Чаграк), де зібралися батьки учнів і просвітяни. На цю подію приїхали з області Микола Лесюк – директор Інституту філології Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, заступник голови обласної «Просвіти», який і вручив прапор, та Надія Івасик, редактор газети «Галицька Просвіта». Прапор освятив отець Заверач, який наголосив, що вся духовна, світська, наукова, ритуальна література бере початок із церковно-релігійних осередків, на основі яких і виникла «Просвіта». Ще Андрей Шептицький говорив: «Просвіта» у хвилини радості й смутку горнеться до Церкви, в ній шукає помочі й цим дає одиноку сильну запоруку кращої майбутності».

З цим прапором «Просвіта» села бере участь у відзначенні різних свят: Дня незалежності, вшанування пам'яті загиблих за волю України та інших. Святкують просвітяни день святого Миколая, Різдво, Маланку (які проводять працівники Будинку культури просвітяни Наталія Белей та Іванна Сорочинська). У бібліотеці проводять літературні читання (відповідальні просвітянки – Марія Товста й Марія Барановська), на яких вшановували й місцевих поетес-просвітянок Ольгу Візнович та Людмилу Палагняк. Проводили заходи з відзначення річниць корифеїв української літератури й історії, на які запрошували керівників громадських та політичних партій. У школі проводили уроки: «Добро і зло», «Дозвілля», «Ознайомлення з лікарськими рослинами» (навіть такі рослини висаджували на пришкільній ділянці). Вела ці уроки Лідія Скрентович. Була організована «Молода Просвіта» (керівник – Ганна Мельник, тепер її очолює молода вчителька англійської мови Оксана Чабанюк).

З нагоди 120-ої річниці Іванни Блажкевич – поетеси, вчительки, патріотки, яка колись працювала в селі Залуква, була організована поїздка на Тернопільщину.

Знаменною була подія з відзначення 110-річчя сільської школи і 40-річчя новозбудованої. До цієї дати видали дві книжки: «Історія школи» та «Історія села». У їх написанні брали активну участь просвітяни Степан Пашинський, Василь Чаграк, Ганна Мельник, Ольга Рарик, Віра Кобзар, Михайло Медвідь і Лідія Скрентович. Отець Василь Заверач щосуботи працює з молоддю села у парафіяльній школі й розповідає про шкідливість алкоголю, куріння, наркотиків, повагу до батьків, внутрішній зв'язок із нашим Творцем і велику віру в Нього. У храмі започаткували «Книгу тверезості», у якій жителі села добровільно беруть на себе обов'язок не вживати спиртного. Така книга – єдина в області. Організували поїздку просвітян і учнів у с. Дора, пов'язану з презентацією книжки «Іван Мирон – міністр ЗУНР», який там спочиває, а сам – родом із Залукви.

Просвітянка Л. Скрентович – активна дописувачка до газет «Галицька Просвіта», «Галицьке слово», «Нова Зоря». З метою ознайомлення з проблемами села брала участь у сесіях сільської ради. Щорічно організовувала передплату на просвітянську газету «Галицька Просвіта», поїздки на прощі у святі місця й по монастирях. На базі залукв'янського просвітянського осередку був проведений обласний семінар з вивчення досвіду роботи. Гостей ознайомили з діяльністю сільської «Просвіти», історичними пам'ятками сіл Шевченкове, Крилос та міста Галич.

Просвітяни с. Залуква біля пам'ятника Іванні Блажкевич на Тернопіллі

Великою подією в Залукві стало відкриття просвітянської світлиці, в результаті реалізації проекту розвитку місцевого самоврядування – «До культури сільської громади» через «Просвіту». А кошти збирали підприємці, вчителі, батьки, учні залукв'янської школи. А сільські майстри самотужки облаштовували приміщення. Велику підтримку у створенні світлиці надав голова ОО ВУТ «Просвіта» Степан Волковецький, він і вручив грамоти й подяки просвітянам. У звітній доповіді Лідія Скрентович наголошувала, що ще не все зроблене: немає музею села, подвірного обходу односельців. Не впроваджене вручення державних прапорців при хрещенні дитини – символу України як символу народження громадянина держави, мало уваги приділяли бесідам з молоддю та ін. Але всі, хто виступав, наголошували, що робота Лідії Скрентович заслуговує доброго слова.

Наостанок вона подякувала всім, хто допомагав у роботі, просвітянам села й області, меценатам в особі просвітянина Ярополка Яциновича й іншим, побажала плідної праці новому голові осередку.

Хочеться і їй побажати доброго здоров'я, подальшої участі у просвітянських справах.

Надія ІВАСИК

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

СЛОВО ПРО ЗОРЕСЛОВО

«Українська література – небо, засіяне зорями. Вона – обличчя нації, її дороговказ. Мова – дорогоцінний скарб, який, як говорив Панас Мирний, «треба берегти більше, ніж кордони». З таким розумінням значення літератури й мови підійшли Марія Ігнатюк і Микола Сулятицький, автори посібників-хрестоматій «Свічадо зореслова», «На кону вічності» та «Не забудьте пом'янути» (чотири сценарії за творами Т. Г. Шевченка з використанням псалмів Давида) при компонуванні й укладенні текстів цих архіважливих праць. Вони – потужні джерела духовної, культурної, творчої, естетичної та інтелектуальної наснаги не лише майбутніх акторів, режисерів, студентів, педагогів вишів культури й мистецтва, але й гімназистів, школярів, дошкільнят і всіх небайдужих до українського слова.

Одна з презентацій цих книжок відбулася в селі Середній Березів (Косівщина), рідному селі авторів і засвідчила, що зацікавлення такою літературою є. Бо взірці української літератури з великою любов'ю і професійністю зібрані авторами в цих книгах, воєдино згуртували і мертвих, і живих…

Тут і князь Київський Володимир Мономах (уривок із його твору «Молитва»; доречно було б бодай побіжно згадати і про князя Київського Ярослава Мудрого, його талановитих дітей і їхні твори, навести бодай один взірець тогочасних творів оригінального орфографічного й фонетичного ряду нашої прадавньої мови; це дещо компенсує наведений в книжці «Свічадо зореслова» уривок з роману Павла Загребельного «Диво»).

Тут і Володимир Сосюра з уривками з маловідомих поем «Тарас Трясило» та «Мазепа». Не надивуюсь як автор «Я – комсомолець! Стріляй!» зміг піднятись у поемі «Мазепа» до висот футуристичної ретроспекції трагічної долі України: «Німій, одуреній, забитій, невже не встать тобі від ран? Москві та Речі Посполитій колись жбурнув тебе Богдан. А потім хтів тобі Мазепа від серця щирого добра – його ж ти зрадила і степом пішла рабинею Петра. Хіба ж не жах? – своєї зброї не маєш ти в ці скорбні дні. У тебе так: два-три герої, а решта – велетні дурні. А решта так – все безголів'я, що на багно кричить «блакить!» Якби я міг, якби зумів я тебе, Вкраїно, воскресить!». І як би поряд із цим твором пасувало навести бодай один із віршів самого Мазепи, ну, хоч би «Ой, горе тій чайці», що стала народною піснею чи Мазепине заклинання: «А за віру хоч умріте, і вольностей бороніте! Нехай вічна буде слава, же през шаблі маєм права!».

Тут і Юрій Винничук із його леґендою про Львів, який начебто дістав свою назву від кровожерного лева, що жив у печері й поїдав людей із навколишніх сіл, аж поки заїжджий із Києва лицар не вбив лютого звіра. Не заперечуючи права на існування не лише леґенд, але й нісенітниць, мушу сказати, що навіть у радянські часи і в школах, і в вишах вчили, що місто Львів засноване королем Галицько-Волинського князівства Данилом Галицьким у 1256 році й назване на честь його сина Лева (по-теперішньому – Левка). Правдиві історичні відомості мають домінувати не лише в історичній, документальній і художній літературі, але й у букварях, читанках, арифметиках, хрестоматіях, щоб змалку формувався світогляд свідомого громадянина України з правдивими, не деформованими знаннями. Всі народи й нації намагались узяти на свої знамена символ лева як символ самодостатньої сили. Згадаймо Ліон у Франції, Ліверпуль у Англії, країни Середземноморського узбережжя Африки – Ліван і Лівію. Зрештою, про це досить виразно написав у передмові до моєї книги «Під стягом Лева» нині покійний (царство йому небесне!) лікар та енциклопедист із Чикаґо (США) Ілля Роман Ткачук: «Символ лева, символ нездоланності й безстрашшя перед будь-яким ворогом українці, як і багато інших народів світу, брали на свої прапори, коли Батьківщина була в небезпеці, коли потрібно було згуртувати весь народ духом відваги й нездоланності».

Попри ці побіжні зауваги до честі авторів хрестоматій належить відзначити, що вони підняли той пласт творів, який може гідно репрезентувати українську літературу на європейському й світовому рівнях. Приміром, книга «Свічадо зореслова» вміщує шедеври 57 лауреатів Національної премії України імені Тараса Шевченка, загалом 242 українських письменників, твори яких віддзеркалюють національний дух українців, нашу історію, внутрішній та інтелектуальний світ людини.

На сцені конференцзалу Середньоберезівської СШ, де відбулась презентація книг, на честь авторів відбувся концерт за участю самодіяльного етнографічно-фольклорного гурту «Березунка» під орудою Оксани Сулятицької, декламаторів – школярів Івана Сулятицького, Маркіяна Малковича, Христини Томич, лунали теплі слова високого поцінування їхнього творчого доробку, зокрема у виступах голови місцевої сільської ради Марії Ігнатюк, директора школи Михайла Ігнатюка, рідної сестри Марії Ігнатюк і матері Миколи Сулятицького, вчительки місцевої школи Ганни Ігнатюк-Сулятицької та інших. До сценічного дійства й аналізу презентованих книг активно долучились члени НСПУ – поети й гумористи Дмитро Арсенич і автор цих рядків.

Микола СИМЧИЧ,
село Середній Березів на Гуцульщині

ДУХОВНЕ

І ЗАСЯЯВ ХРАМ ПІД СОНЦЕМ

Молоді віряни зустрічають митрополита УГКЦ Володимира Війтишина

У селі Сілець Тисменицького району митрополит УГКЦ Володимир Війтишин у співслужінні зі священиками освятив храм Різдва Христового. Це гарний дарунок до 575-річчя писемної згадки про село.

Шість років тому громада села вирішила будувати храм. Діюча в той час дерев'яна церква уже мала 120 років, потребувала оновлення, яке, однак, здійснити не так легко. А ще перед тим, тодішній директор музею «Чорний ліс» Василь Галюк запросив відомого архітектора – автора проектів храмів у Івано-Франківську на Калуському шосе, вулицях Вовчинецькій, Миколайчука, Чорновола, Сорохтея і багатьох інших Олега Козака обміркувати можливість такої будови у Сільці. Були зроблені художні обриси майбутнього храму. Уже пізніше взявся спроектувати храм архітектор Орест Кос.

Будували всім селом: робили збірки на будівельні матеріали, на оплату спеціалістів. Багато робіт здійснювали толокою, а запрошених робітників, скажімо, віхтували окремі господарі. Опікувався будовою, на жаль, уже покійний архітектор Олександр Сало. Особливо багато доклали до благородної справи керівники «Івано-Франківськміськбуду» Олег Лисак, «Карпатсервісу» Віталій Салій і Ярослав Фурда, спеціаліст «Івано-Франківськміськбуду» Михайло Ковальчук, жертводавці Богдан Бойчук, Артур Агаджанов... Зрозуміло, що будова стала справою і сільських війтів: колишнього – Галини Бойчук і нинішнього – Богдана Богача. Зрештою, всіх причетних до зведення такої духовної та архітектурної окраси села важко й перелічити. Всім їм після Архієрейської Літургії щиро подякував митрополит Володимир Війтишин.

– Побудувати храм – це справа особливої святості, бо ви створили місце для молитви, для зустрічі з Господом, для розмов із Ним про радості й горе, про гріх і покаяння, – наголосив митрополит. – Імена будівничих назавжди будуть вписані в історію цього храму...

У часі Архієрейської Літургії владика оповів притчу про сівача, зерно і землю, на яку воно падає, і побажав, аби духовне слово падало у благодатний ґрунт людських душ і проростало Божою благодаттю.

Щиро дякував сільській громаді, церковному комітету, будівничим за такий світлий красивий дарунок і парох о. Василь Смицнюк, нагороджений за зразкове ведення будівництва храму Золотим хрестом із оздобами.

– Приходьте на Служби Божі, приводьте дітей, і хай цей храм стане для всіх нас справді духовною обителлю, – закликав отець вірян, які у цей день вщерть заповнили новий храм і навіть його повір'я.

Всі тішилися, раділи й лише самотою стояла неподалік стара 125-річна церква. Наче бабуся поруч з ошатною і навіть модерною внучкою. Вона, старенька, пережила дві війни, витримала роки закриття і комуністичного нищення, коли у ній тримали колгоспний реманент, і відродження уже в часи постання незалежності.

Її стіни – намолені, вони всотали в себе радості, сльози, печалі поколінь і поколінь селян. Куди подіти її і як, по змозі, зберегти. Адже це вже пам'ятка дерев'яної архітектури. Є різні думки. Скажімо, можна, розібравши по дошці й замінивши деякі порохняві підвалини й бруси, перенести у Національний заповідник «Давній Галич». Інші пропонують відновити її в урочищі біля Духової криниці. Її можуть прийняти навіть у Свято-Угорницькому монастирі біля Отинії, де вже зібрали кілька дерев'яних храмів із Гуцульщини та Покуття. Зрозуміло, це вирішуватиме громада, адже справа – непроста й коштовна. Хоч відтягувати її надовго не можна, бо будова стара й це дає про себе знати. Церква може «скластися».

Та вірячи, йдучи до нового храму, і далі вклонятимуться і своїй старій церкві Різдва Христового, бо з нею пов'язана доля їхніх попередників і їхня доля...

Богдан ВІВЧАР

ЮВІЛЕЇ

ГОРИ, ГОРИ ЯСНО...

Громадськість відзначила 1000-ий номер християнського часопису «Нова Зоря»

Засноване 7 січня 1926 року блаженним мучеником єпископом Григорієм Хомишиним і відновлене 27 березня 1991 року ісповідником віри єпископом Софроном Дмитерком ЧСВВ, видання Івано-Франківської архієпархії – український греко-католицький часопис «Нова Зоря» уже втисячне прийшов до читача. Вона народилася за Польщі, відродилася ще за радянщини, та завжди служила справі духовного відродження українців, сказав редактор о. Ігор Пелехатий.

– Ми – спадкоємці тієї «Нової Зорі», яку засвітив ще Станиславівський єпископ Григорій Хомишин. У назву «Нової Зорі» владика Григорій, очевидно, вкладав розуміння нової зорі Христового Різдва і Христової науки, яка завжди нова, ніколи не гасне і не тьмяніє, а щораз ясніше яскравіє. І владика Софрон Дмитерко цю ідею дуже підтримував, і ми її засвічуємо ось уже 23 роки.

НАШІ ТАЛАНТИ

ЗНАЙОМТЕСЬ: ПІАНІСТКА СОФІЯ

Софійка любить музику не тільки слухати, але дуже любить сама грати. Це приносить їй велике задоволення, а також допомагає у засвоєнні шкільних предметів. Заняття у музичній школі за чотири роки виробили в неї не тільки логіку вивчення наук, але логіку життя й пізнання прекрасного.

А все тому, що її вчителька по фортепіано в ДМШ № 2 Антоніна Іванівна Прокоп сама різноманітно освічена й закохана в музику, любить свою роботу – відкривати світ учням, допомагати талантам розкритись. Багато її учнів прийшли до музичної школи часто з настанови батьків. Але, працюючи з Антоніною Іванівною, стали знаними музикантами. Ось і цього року її учениця Ірина Бабак захистила дисертацію у Львівській музичній академії ім. М. Лисенка, відома піаністка і концертмейстер із чоловіком Тарасом Яцишиним, який грає на контрабасі й скрипці, гастролюють з концертами Україною і Європою. Скільки таких підготувала Софійчина вчителька за 45 років праці вчителем музики. І і всі вдячні їй.

Ось і з Софійкою доводиться працювати додатково, готуючи її до конкурсів. У 2012 році дівчинка зайняла друге місце на конкурсі піаністів ім. В. Барвінського. Хочеться, аби Софійка всюди встигала, бо ж батьки дуже хотіли б, щоб вона продовжила сімейну лікарську династію. Та музика робить для неї світ прекрасним, дає впевненість у собі й уміння організовувати свій час. Успіхів тобі, Софіє, хай в тобі проростають всі найкращі людські риси й розцвітає талант.

Любов ЗОРІНА

ДІЯ

ТАРАСОВІ ДУБОВІ ГАЇ

Шановні українці, просвітяни!

1 листопада 2013 року в Запоріжжі, на острові Хортиця стартувала акція «До двохсотріччя Тараса Шевченка посадимо двісті дубів». Урочисто першого дуба вручили колективу загальноосвітньої школи I–III ступенів села Нововодяне Кам'янсько-Дніпровського району Запорізької області, представники якого – діти, батьки та викладачі на чолі з Тетяною Федорівною Гнатієнко приїхали в цей осінній теплий день до Запоріжжя.

На сьогодні Запорізька «Просвіта» вже отримала сімдесят дев'ять заявок на саджанці дуба від закладів освіти області й не тільки. Про підтримку акції на адресу просвітян щодня надходить інформація і з інших куточків України: «Двісті не посадимо, але беру зобов'язання разом з рідними й друзями до висаджених 20 додати ще 10 дубів» та інші подібні повідомлення...

Запорізьке обласне об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Г. Шевченка (повторно) звертається до всіх українців в Україні та діаспорі підтримати й приєднатися до акції: «До двохсотріччя Тараса Шевченка посадимо двісті дубів».

Просимо інформувати Запорізьку «Просвіту» (для загальної статистики) про хід проведення акції. Акція буде проходити **до 25 листопада 2014 року.**

Тарас Шевченко – наш духовний Батько, тож гідно відсвяткуймо славний ювілей нашого Пророка.

Олег ТКАЧЕНКО, *голова ЗОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Г. Шевченка*

Від редакції: Хай до акції приєднається кожен осередок, школа, училище, виш, кожний колектив. Якщо вже не двісті, то хто скільки зможе. Посадімо, догляньмо, передаймо під опіку прийдешніх поколінь. І хай зашумлять Таасові дубові гаї і діброви по всій Україні.

ПРЯМИМ ТЕКСТОМ

ВІДКРИТЕ ЗВЕРНЕННЯ ДО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ В. ЯНУКОВИЧА, ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА УКРАЇНИ М. АЗАРОВА, ДЕПУТАТІВ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

А ДЕ НАШІ ГРОШІ?

Восени 1991 року Росія зобов'язалась повернути примусово і незаконно вилучені ощадні вклади українців і повертає уже 22 роки.

У радянському ощадбанку на 1991 рік перебувало 116,1 млрд. карбованців або 120 млрд. доларів.

Існує Угода про загальні основи взаємовідносин та взаєморозрахунків в Ощадбанку СРСР з ощадбанками республік та держав від 30.10.1991 року, яка підтверджена листом Центрального банку Росії від 27.10.2000 року (№ 09-39-3/4854). За цією Угодою була підтверджена така домовленість: Ощадбанк СРСР передає на баланси ощадних банків республік та держав свої активи й пасиви, які були на балансі Ощадного банку СРСР на 1 січня 1991 року. А на момент підписання банкірами угоди всі кошти, залучені ощадбанками республік та держав, визнати їхнім кредитом союзному Ощадбанку.

Не виконана постанова Верховної Ради України № 1754-111 від 01.06.2000 року, яка зобов'язувала Кабмін порушити перед Російською Федерацією питання про повернення Україні заощаджень українців.

Країна відчуває значний дефіцит коштів, тож чому Президент, Уряд, Верховна Рада України не виконують свої прямі обов'язки і досі не повернули заощадження українців? А нашими заощадженнями користується Росія.

Вимагаємо від Президента, прем'єр-міністра негайно розпочати процес повернення наших заощаджень, при потребі використовуючи міжнародні інституції.

Просимо всіх небайдужих людей, громадські організації, партії чинити тиск на владу в розв'язанні цього питання.

Від імені та за дорученням громадської організації «Українська національна громада» Івано-Франківської області

Голова Ради, заслужений лікар України
Євген РОМАНИШИН

ПАМ'ЯТЬ

ЦЕ БУЛО В 1943-му...

17 листопада 1943 року на теперішній вулиці Страчених німці розстріляли 27 українських націоналістів. Минулої неділі громада міста й влада поклали вінки до пам'ятника розстріляним, священики відправили панахиду за невинно убієнними.

Історію цього страшного факту розповів заступник голови міста Михайло Верес. Його доповнив голова Братства вояків ОУН–УПА Карпатського краю Фотій Володимирський. Він звернув увагу присутніх на той факт, як урочисто такі дні святкує Польща. Далі виступили генерал Василь Гречаник, директор Музею визвольних змагань Ярослав Коретчук. Оксана Маланюк, батько якої був розстріляний тут, подякувала присутнім, що прийшли на панахиду пам'яті.

Промовці звернули увагу міської влади на той факт, що на цьому святому місці стоять авта, їдуть машини, а мав би бути спокій, тиша. Справді, чи так важко поставити відповідні знаки заборони й проконтролювати дотримання? Маємо в Бога надію, що найближчим часом міська влада дослухається до голосу народу.

Михайло РУДКОВСЬКИЙ

ВАРТО ЗНАТИ

ДУМКИ УКРАЇНЦІВ ТА ЧУЖИНЦІВ ПРО НАС

Українці, як і наш народ, схильні до творчості.

Я. РАЙНІС

Порівнюючи українську націю з російською: «Інші закони, інша мета, інші зв'язки, інші історичні подвиги... два цілком відмінних характери...»

Микола ГОГОЛЬ

Нове покоління українців зберегло український патріотизм та гарячу любов до своєї власної нації й солодкої отчизни.

РУМЯНЦЕВ,
правитель в Україні за часів Катерини II

Українці незгідливі, не вміють слухатися чужої гадки, кожний тягне на своє, і через те бувають між ними суперечки й криваві бійки...

Михайло ГРУШЕВСЬКИЙ,
український історик

Щемить душа... Хочеться кричати... Українці!.. Погляньмо на себе збоку, адже має бути соромно перед іншими, перед світом, що ми такі терплячі, толерантні, демократичні, гуманні, але й досі, у час XXI століття, залишаємось, на жаль, «Кайдашевою нацією». Гірка репутація – Кайдашева нація.

Ірина КОЛОДЮК,
учитель українознавства, Київ

Зібрав Богдан СУШЕВСЬКИЙ,
просвітянин